

Amos

Maipanggep Sin Libro Ay Nay

Si Amos et taga-Tekoa ay kitkittoy ay ili sin abagatan di Betlehem. Din obla na et mangay-ayowan si karnero ya igos di sikomoro. Olay mo ed Juda di ili na, inbaan Diyos sisya ay mangipadto sin pangokoman Diyos sin taga-Israel. Din kaad-adoan ay inpadto na et naibaga sin nanteana ed Betel (760-750 B.C.) ay say kad-an di kapatgan ay pandaydayawan di ipogaw ed Israel. Din kadesana ay mamadto et da Hosea en Jonas.

Sin timpo ay nan-ipadpadtoana, enggay pinmigsa ya binmaknang din nasyon ay Israel. Ngem nailan Amos ay baken am-in ay ipogaw yan manam-ay di biyag da. Din babaknang yan sinossowitig ya pinalpaligat da din nabibiteg ta say masepsep ay bomaknang da. Baken aben naimposan di iyat da ay mandayaw en Diyos, tan kanan da en basta tongpalen da din naibilin ay seremonia, olay oway di iyaat da.

Natoled si Amos ay nangipadto sin naikeddeng ay panosaan Diyos en daida. Binagbagaanas daida ta isaldeng da ay manpasoksok ya mamaligat sin nabibiteg ya nalinteg koma di iyat da ay mangowis. Kanana en man-ayos koma din kinalinteg ay kaman ginawang ay adi katkatdok (5:24) ta barbareng seg-angan Diyos din ipogaw ay matmatago pay laeng sin nasyon ay Israel (5:15).

Din Linaona

Din naikeddeng ay dosan di nanniliked ay nasyon *1:1–2:5*

Din naikeddeng ay dosan di Israel *3:1–6:14*

Din lima ay naipaila en Amos ay kaman iitaw *7:1–9:10*

Din mabaroan di Israel sin tapin di agew *9:11-15*

(1:1)

1 ¹Siya na di inbagan Amos ay mangay-ayowan si karnero ed Tekoa. Dowa ay tawen sakbay ay mapasamak din yegyeg, inpaammon Diyos en sisya dana ay mapasamak to ed Israel. Sin doy ay timpo, si Uzzias di ari ed Juda yan si Jeroboam ay anak Joas di ari ed Israel.

Din Naikeddeng Ay Dosan Di Nanniliked Ay Nasyon

Sakbay ay inpaammon Amos din inpaipadton Diyos en sisya maipanggep sin Israelita, inlista na din basbasol di nanniliked ay siyodad ya nasyon: Damascus, il-ilin di Filisteo, Tiro, Edom, Ammon, Moab ya Juda. Inbaga na din dosa ay inkeddeng Diyos sin esa ya esa. Pag na aben bagaan din Israelita. (1:2–2:5)

Din Begew Ay Dosaen Ton Diyos Din Israelita

(3:1-2)

3 ¹Kanan Amos: Dakayo am-in ay Israelita ay inpangon Diyos ay komaan ed Egipto, dengngen yo nan ibaga na en dakayo. ²Kanana en dakayo anggoy di pinili na ya inay-ayowanana ay ipogaw na sin am-in ay nasyon isnan daga, isonga masapol ay dosaenas dakayo begew sin basbasol yo.

Din Begew Ay Masapol Ay Mankali Di Mamadto

(3:3-8)

³Intoloy Amos ay nangwani: Ay mabalin aya ay mankoyog di dowa ay ipogaw mo adi da mantolag omona? ⁴Ay siya mo manngaed di layon sin kada mo baken dandani di panpapana sin an-anopena? Adi aben manngaed sin liyang na mo magay dinpap na. ⁵Mo magay tapan sin tagdey, magay makna ay titit. Adi aben mabkas di tagdey mo magay mangiwit. ⁶Mo dengngen da sin siyodad di tanggoyob ay mangipaammo ay waday gobat, sigurado ay mandanag da. Adi mapasamak di lawa si esa ay siyodad mo baken si Diyos di mangipawada. ⁷Say iso na abe ay magay amagen din Kangatoan ay Diyos mo adi na ipaammo omona sin baa na ay mamadto. ⁸Mo manngaed di layon, ay wada aya di adi emegyat? Et mo din Kangatoan ay Diyos di mankali, sino abe di adi mangipaammo sin ibaga na?

Pamagbagan Amos Ay Manbabawi Din Israelita

(5:6-7,10-15,18-27)

5 ⁶Sagongen yo si Diyos ta matago kayo. Tan mo sigaan yo, kaman apoy ay mamoo en dakayo am-in ay Israelita, pati din manbeey ed Betel, et maga polos di makad-ep. ⁷Madosa kayo ay mamaliktad si linteg ya manowitik si ib-a yo ay ipogaw.

¹⁰Mo waday kasos, kaliliget yo pay din mangipaneknek ay baken kosto di maam-amag ya din mangitistigo si tet-ewa. ¹¹Palpaligaten yo din nabiteg ya ipilit yo ay manbayad das sobra ay bowis sin apit da, isonga olay mo nan-amag kayos mankanakneg ya mankanapteng ay beey, adi yo met laeng panbeeyan. Olay mo mayat di mola yo ay obas, adi yo inomen din arak ay kaamagan da. ¹²Tan ammok di kaad-ado ya kadagsen di basbasol yo. Palpaligaten yo din nalinteg ay ipogaw ya aw-awaten yo di pasoksok. Dowan yo et toptopapen di panontonan di nabiteg si kalintegan da mo waday kasos. ¹³Isonga gomiginek din naannad ay ipogaw sin kaman dadi ay timpo ay lawlawa di maam-amag.

¹⁴Ipasnek yo et koma ay man-amag si siked ay baken din lawa ta say matago kayo ya temet-ewa abe din ibagbaga yo ay kadmawen Yahweh ay Manakabalin ay Diyos si dakayo. ¹⁵Dokogan yo koma din lawa ya say layden yo din kosto. Ilaen yo ta say maamag din nalinteg sin pangokoman. Bareng seg-angan Yahweh ay Manakabalin ay Diyos din matmatago pay laeng ay ipogaw isna ay nasyon.

¹⁸Kaasi kayo pay ay maneseed sin agew ay pangokoman Diyos. Sino pay di namnamaen yo sin agew ay sana? Bolinget di idawat na en dakayo ay baken pat-a. ¹⁹Din kaiarigana et intagtagan di esa ay ipogaw di layon ngem inabat na met laeng di maangat ay oso. Di esa abe ay kaiarigana et nantabon di esay ipogaw sin beey na, ngem wada et di eweg sin dingding ay nangat en sisya. ²⁰Sin agew ay pangokoman Diyos et mabolinget, maga polos di pat-a na, agew ay kasasadot, maga polos di ragsak.

²¹Kanan Diyos, “Dadlonak sigaan din panangdayaw yon sak-en sin fiesta yo. Madmadogisak isdi. ²²Adiak awaten din daton yo ay mapooan ya idaton yo ay arina, olay din inpalames yo ay animal ay idaton yo. ²³Isaldeng yo san kanta yo ay owat ngalawngaw. Sigaak ay mannge sin gitara yo. ²⁴Kanayon et koma ay say amagen yo din kosto ta say man-ayos din kinalinteg ay kaman din ginawang ay adi katkatdok.

²⁵“Dakayo ay polin Israel, adiak met binilin dakayo ay man-idaton en sak-en sin opatapolo ay tawen ay kawada yo sin lugar ay magay omili. ²⁶Ngem ed wani, masapol ay sakbaten yo din rebolton di didiyosen yo ay da Sakkut ay ari ya si Kaiwan ay talaw. ²⁷Tan dandani ay pakaanek dakayo isnan ili yo et mapilit kayo ay maiey sin ili sin labes di Damascus.” Siya say kinwanin Yahweh ay Manakabalin ay Diyos.

Pamagbagan Amos Sin Napnek Ay Babaknang

(6:1-7)

6 ¹Kaasi kayo pay ay nanam-ay di biyag da ed Zion ya din mangipagarup ay natalna di kasasaad da ed Samaria. Kaasi kayo ay papangolo isnan mandindinamag ay nasyon ay Israel, dakayo ay pankamangan koman di kakailian yo mo kasapolan day tolong. ²En kayo ilaen din siyodad ay Calne, asi yo ikanayon ay emey sin mandindinamag ay siyodad ay Hamat. Mo makdeng di, emey kayo abe ed Gat ay siyodad di Filisteo. Ay napigpigma da aya mo nan ili yo ay Juda ya Israel? Ay siya mo an-annawa din daga da mo din daga yo? ³Sigaan yo ay awaten ay waday domteng ay agew ay kadosaan yo, ngem din am-amagen yo di mangisagsag-en sin agew ay sana. ⁴Kaasi kayo pay ay mantoktokdo si nangingina ay kotson ya mansidsidas karnin di olbon ay baka ya anak di karnero. ⁵Layden yo ay man-am-amag si kanta ya itokar yo sin gitara ay kaman din inyaat David ed idi. ⁶Man-inom kayo si ad-ado ay arak ya man-osal kayo abes nankangingina ay bangbanglo, ngem adi mansakit di nemnem yo mo madadael ed Israel. ⁷Isonga dakayo di mangon-ona ay mapilit ay maiey sin odom ay ili et mapap-eng din panragragsakan yo.

Din Inpailan Diyos En Amos Ay Kaman Itaw

Pag kanan Amos en kaliliget Diyos din kinangaton di nemnem din taga-Israel, isonga ibaa na di kagobat da ay mamaligat en daida.

Makdeng pay di, waday doway ay inpailan Diyos en Amos ay kaman itaw. Di esa ay inpaila na et ad-ado ay dodon ay manadael to ed Israel. Di esa abe yan kaeegyay ay apoy ay nangan sin daga ya olay sin baybay. Ngem nanpakpakaasi si Amos en Diyos ta mo mabalin koma, adi matongpal dana ay kaeegyay, et intolok na. (6:8–7:6)

Din Inpaitaw Diyos Ay Maipanggep Si Boyon

(7:7-9)

7 ⁷Wada kasin di inpailan Diyos en sak-en. Inilak sisya ay pinmipika sin kad-an di esay dingding ay naboyonan yan iin-genana di boyon. ⁸Kanana, “Amos, sino di mailam?”

Songbatak pay yan kanak, “Boyon.”

Pag nan kanan, “Osalek na ta ipailak sin ipogaw ko ay maiarig das dingding ay adi naboyonan. Et adiak kasin pakawanen daida. ⁹Awni et mabakas din pandaydayawan di polin Isaac sin dodontog ya din odom ay pandaydayawan di Israelita. Pasaldengek abe din panturayan di polin Ari Jeroboam.”

Din Nanigaan Amazias Ay Padi En Amos

(7:10-17)

¹⁰Idi siya di, waday inbaan Amazias ay padi ed Betel en Jeroboam ay ari ed Israel. Kanana, “Waday planon Amos ay maikontra en sik-a isnan mismo ay iturayam. Madadael nan ili sin ad-ado ay ibagbaga na. ¹¹Tan ibagbaga na ay matey ka ay Apo Ari sin gobatan ya sigurado abe ay mapilit ay maiey sin addawi ay ili din ipogaw isnan Israel.”

¹²Pag aben kanan Amazias en Amos, “Sik-a ay mamadto, komaan kas na! Mantaoli ka ed Juda ta isdi ka ay manpalagbo ay man-ipadto. ¹³Ngem adi ka kasin man-ipadpadto isnan Betel, tan say kad-an din timplon di ili ay pandaydayawan din ari.”

¹⁴Songbatan pay Amos yan kanana, “Bakenak mamadto ono mimbros sin grupon di mamadto ay manpalpalagbo. Esaak ay manpaspastol ya mangay-ayowan si igos di sikomoro.” ¹⁵Ngem inmayag si Diyos sin manpaspastolak yan inmibaa ay enak man-ipadto sin ipogaw na ay Israelita. ¹⁶Isonga ed wani, dengngem din kanan Diyos. Kanam en isaldeng ko ay man-ipadto si maikontra sin Israelita ay polin Isaac. ¹⁷Isonga siya na di kanan Diyos en sik-a, ‘Awni et manbalin din asawam si hostess sin siyodad. Din an-ak mo abe yan matey da sin gobatan. Din dagam yan panbibingayan di odom ay ipogaw. Sik-a pay yan matey ka sin odom ay ili. Din ipogaw abe isnan Israel yan mapilit da ay komaan isnan ili da ta maiey da sin addawi ay ili.’ ”

8 *Pag kasin inpaiitaw Diyos si Amos yan inila na di baskit ay napayan si naom ay prutas. Kanan Diyos en din laydena ay kalien, enggay dinmateng din timpo ay panosaana sin ipogaw na ay Israelita. Adi na kasin segseg-angan. Pag kanan Amos en daida: (8:1-3)*

Din Panosaan Diyos Sin Israelita

(8:4-7; 9:8-10)

⁴Dengngen yo na, dakayo ay mamalpaligat ya mangoskos si nabiteg ya odom ay kaseseg-ang isnan ili. ⁵Kanan yo, “Makdeng koma nan masilsilibranan ay fiesta ya agew ay pan-illengan ta man-ilako kami kasin si bakakew. Pakitkittoyen mi din salopan, ingina mi din lako mi ya sowitiken mi din manlako sin iyat mi ay mantimbang. ⁶Nangina met laeng di pangilako mi sin magay silbi na ay bakakew. Di pantongpalana et mabalina mi ay lakoan din nabiteg tan adi dan makabayad sin otang da,

^a 7:14 Din lames di sikomoro et kaman igos di ila na, ngem baken onay mam-is.

olay din kababaan ay otang ay kaman owat lakon di sinilas.” Say kanan yos nemnem yo.

⁷Isonga si Yahweh ay it-it-ek din polin Jacob yan kinwani na ay nangisapata, “Polos ay magay liw-ak sin olay sino ay inamay da ay lawa.”

Kanan Diyos en panbalinena din fiesta da si pansadsadotan da. Ipawada na abe din maiarig si betil, ngem din pandagaangan di ipogaw et baken makan mo adi et kalin Diyos. Ngem olay mo anaanapen da, magay dengngen da ay kali na. Enggay napasnek di nemnem na ay manosa en daida, isonga olay intoy lomayawan da, olay sin addawi ay ili ay maieyan da ay balod, adi dan mailisian. (8:8–9:7)

9 ⁸Intoloy Diyos ay nangwani, “Sak-en si Yahweh ay Kangatoan ay Diyos. Kanayon ay iilaek din am-amagen di managbasol ay ipogaw sin ili ay nay. Daosak to daida sin labaw di daga, ngem adiak kaanen am-in din polin Jacob. ⁹Ed wani, ibilin ko ay mayakayak to din polin Israel sin pantean da sin odom ay nanasyon ta say mailasin am-in din lawa. ¹⁰Matey si kumpulan am-in din managbasol sin ipogaw ko ay mangwani en laton ay adi dan maabotan si lawa.”

Din Mabaroon Di Israel Sin Tapin Di Agew

(9:11-15)

¹¹“Din nasyon ay Israel yan kaman beey ay nadadael, ngem wadan to di agew ay isaad ko kasin ya baroak din nadadael ta pomigsa ay kaman ed idi sin timpon Ari David. ¹²Et sakopen dan to din odom pay ay lakam di Edom ya din am-in ay ili ay sigod ay maibilang ay okay.” Siya say inbagan Diyos et sisya di manongpal.

¹³Kanan aben Diyos, “Domteng to di timpo ay mayat ya palalo ay adado di apit sin payew ya inobasan da. Din kaiarigana et manteditdted di mam-is ay arak sin dodontog ya man-oy-oyas sin bilbilig. ¹⁴Itaolik to din ipogaw ko sin daga da et amagen da kasin din nadadael ay siyodad da ta isdi di panbeeyan da. Man-esek das obas et daida di manginom sin arak ay kaamagana. Manmola da abe sin garden et daida di mangan sin apiten da. ¹⁵Maiarig din ipogaw ko si mola ay is-ek ko sin daga ay indawat ko en daida et adi da polos magab-ot kasin.” Siya say inbagan Yahweh ay Diyos tako.